

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 11Csp/36/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125258836
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2026:6125258836.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v spore žalobcu: Orange Slovensko, a. s. so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpený: Bobák, Bollová a spol., s.r.o., so sídlom Tomášikova 28, 821 01 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 35 855 673, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, o zaplatenie 1387,30 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.329,80 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 1.329,80 eur od 01.07.2024 do zaplatenia.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .

III. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 92 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v samostatnom uznesení v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou pôvodne na Okresnom súde Banská Bystrica domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy istiny 1329,80 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 1387,30 € od 01.07.2024 do zaplatenia, zmluvnej pokuty vo výške 57,50 eur a trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzavrel so žalovaným Zmluvu/zmluvy č. A232790086, A23345490. V zmysle predmetnej zmluvy/zmlúv žalobca vypožičal žalovanému SIM kartu/karty s telefónnym číslom/číslami uvedenými v zmluve. Žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu za poskytnuté telekomunikačné služby spolu vo výške 133,88 eur. Nezaplatením ceny za poskytnuté telekomunikačné služby, žalovaný porušil zmluvné povinnosti a v zmysle dodatku k zmluve č. A23345490, A232790086 je povinný zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu spolu vo výške 57,50 eur. Žalobca pri uzavretí Dodatku/dodatkov k Zmluve/zmluvám odpredal žalovanému telekomunikačné zariadenie/ zariadenia za kúpnu cenu uvedenú v dodatku/dodatkoch k zmluve/zmluvám s dohodnutou zmluvnou pokutou. Žalobca v dodatku k zmluve zohľadnil pri určení výšky zmluvnej pokuty výšku zľavy poskytnutej žalovanému pri predaji mobilného telefónu/ telekomunikačného zariadenia. Dohodnutá zmluvná pokuta nie je vyššia, ako výška zľavy, ktorá bola pri predaji mobilného telefónu/ telekomunikačného zariadenia žalovanému poskytnutá. Žalobca taktiež zohľadnil aj časový aspekt uloženia zmluvnej pokuty a zohľadnil čas, kedy si žalovaný prestal plniť zmluvné povinnosti a tomu prispôbil aj výšku uplatňovanej zmluvnej pokuty. Žalobca má za to, že vyššie uvedenými zmenami v dodatku k zmluve odstránil všetky vady, pre ktoré súdy v minulosti vyhodnotili dohodnutú zmluvnú pokutu, ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zmluvnú pokutu v sume 9,58 EUR si žalobca uplatňuje na základe Dodatku k zmluve č. A23345490. Zmluvná pokuta bola vypočítaná v súlade s dodatkom k zmluve, v ktorom bola dohodnutá vo výške 10 EUR a na základe

pravidiel jej výpočtu sa jej výška znížila v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzatvorenia dodatku k zmluve (18.12.2023) do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaným (03.01.2024). Žalovaný viazanosť nedodrжал po dobu 24 mesiacov. Zmluvnú pokutu v sume 47,92 EUR si žalobca uplatňuje na základe Dodatku k zmluve č. A232790086. Zmluvná pokuta bola vypočítaná v súlade s dodatkom k zmluve, v ktorom bola dohodnutá vo výške 50 EUR a na základe pravidiel jej výpočtu sa jej výška znížila v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzatvorenia dodatku k zmluve (06.12.2023) do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaným (22.12.2023). Žalovaný viazanosť nedodrжал po dobu 24 mesiacov. Žalobca uzavrel so žalovaným splátkovú zmluvu/splátkové zmluvy č. 3507313650, 3507329767, v ktorej sa zaviazal uhradiť v mesačných splátkach zvyšnú časť kúpnej ceny za telekomunikačné zariadenia/zariadenia. Žalovaný taktiež neuhrádzal mesačné splátky za zvyšnú časť kúpnej ceny za zariadenie, čím porušil zmluvné povinnosti a žalobca mu zosplatnil aj zvyšné neuhradené splátky spolu v sume 1195,92 EUR. Neuhradené splátky v sume 607,92 EUR si žalobca uplatňuje na základe Dohody o splátkach č. 3507313650 z 06.12.2023. V dohode o splátkach článok 1 bod 1.1 sa žalovaný zaviazal sumu 607,92 EUR uhradiť v 24 mesačných splátkach v sume 25,33 EUR. Neuhradené splátky v sume 588 EUR si žalobca uplatňuje na základe Dohody o splátkach č.3507329767 z 18.12.2023. V dohode o splátkach článok 1 bod 1.1 sa žalovaný zaviazal sumu 588 EUR uhradiť v 24 mesačných splátkach v sume 24,50 EUR. Žalovaný neuhradil 24 splátok. Žalobca vyzval listom Pokus o pokonávku žalovaného na úhradu pohľadávky, v ktorom žalovanému poskytol dodatočnú lehotu na plnenie. V súlade s čl. 11, bod 11.14 Všeobecných obchodných podmienok si žalobca od žalovaného uplatňuje úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy od 01.07.2024, t.j. deň po uplynutí dodatočnej lehoty na plnenie uvedenej v liste Pokus o pokonávku. Žalovaný bol opakovane vyzvaný na úhradu pohľadávky v aktuálnej výške listom Výzva na zaplatenie dlhu pred podaním žaloby v posledných troch mesiacoch pred podaním tohto návrhu.

3. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 04.04.2025 vo veci platobný rozkaz č.k. 14Up/337/2025-41.

4. Platobný rozkaz sa nepodarilo doručiť žalovanému do vlastných rúk a preto Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec tunajšiemu súdu.

5. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami a to zmluvou o poskytovaní verejne dostupných služieb č. A23279086, zmluvou o poskytovaní verejne dostupných služieb č. A23345490, pokusom o pokonávku zo dňa 20.05.2024, dohodou o splátkach k zmluve č. A23279086, dohodou o splátkach k zmluve č. A23345490, dodatkom k zmluve o poskytovaní verejne dostupných služieb č. A23279086, dodatkom k zmluve o poskytovaní verejne dostupných služieb k zmluve č. A23345490, faktúrou č. 1958302340, faktúrou č. 1958606793, faktúrou č. 5764763441, faktúrou č. 5764764833, faktúrou č. 5769327843, faktúrou č. 5769328733, faktúrou č. 5773901235, výzvou na zaplatenie dlhu pred podaním žaloby zo dňa 10.02.2025, správami o pobyte žalovaného, písomným vyjadrením žalobcu s ospravedlnením zo dňa 10.11.2025.

7. Na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav veci:

8. Zo zmluvy o poskytovaní služieb č. A23279086 zo dňa 07.12.2023 uzavretej medzi stranami sporu vyplýva, že žalobca poskytol žalovanému ako užívateľovi – fyzickej osobe – nepodnikateľovi SIM kartu. Predmetom zmluvy bol účastnícky program Stredný paušál so službami spoplatnenie kuriéra, CLIP, Prístup k internetu.

9. Zo zmluvy o poskytovaní služieb č. A23345490 zo dňa 19.12.2023 uzavretej medzi stranami sporu vyplýva, že žalobca poskytol žalovanému ako užívateľovi – fyzickej osobe – nepodnikateľovi SIM kartu. Predmetom zmluvy bol účastnícky program Základný paušál so službami CLIP, Spoplatnenie kuriéra, Prístup k internetu.

10. Z dodatku k zmluve o poskytovaní verejne dostupných služieb č. A23279086 zo dňa 07.12.2023 uzavretom medzi stranami sporu vyplýva, že predmetom dodatku je účastnícky program Stredný paušál, s dobou viazanosti na 24 mesiacov, minimálnym mesačným poplatkom 25 eur a základom pre výpočet zmluvnej pokuty (maximálna výška zmluvnej pokuty, ktorá sa bude znižovať) 50 eur a dohoda strán o predaji koncového zariadenia a to OPPO Reno10 Pro 5G 256GB grey za kúpnu cenu (zľavnenú) s DPH

609 eur. Zľava zo spotrebiteľskej (maloobchodnej) ceny zariadenia poskytnutá podnikom účastníkovi predstavovala 50 eur.

11. Z dodatku k zmluve o poskytovaní verejne dostupných služieb č. A23345490 zo dňa 19.12.2023 uzavretom medzi stranami sporu vyplýva, že predmetom dodatku je účastnícky program Základný paušál, s dobou viazanosti na 24 mesiacov, minimálnym mesačným poplatkom 19 eur a základom pre výpočet zmluvnej pokuty (maximálna výška zmluvnej pokuty, ktorá sa bude znižovať) 10 eur a dohoda strán o predaji koncového zariadenia a to Honor 90 5G 512GB black za kúpnu cenu (zľavnenú) s DPH 589 eur. Zľava zo spotrebiteľskej (maloobchodnej) ceny zariadenia poskytnutá podnikom účastníkovi predstavovala 10 eur.

12. V zmysle bodu 2.6 Dodatkov k zmluve č. A23279086 a č. A23345490: „ V prípade porušenia ktorejkoľvek zmluvnej povinnosti Účastníka uvedenej v bode 2.5 tohto článku je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške (zaokrúhlenej na celé eurocenty nadol) vypočítanej v závislosti od reálnej doby trvania Dodatku. Základ pre výpočet zmluvnej pokuty uvedený v Tabuľke č. 1 tvorí rozdiel medzi Spotrebiteľskou (maloobchodnou) cenou Zariadenia a Kúpnou cenou Zariadenia a zodpovedá zľave poskytnutej Podnikom Účastníkovi zo Spotrebiteľskej (maloobchodnej) ceny Zariadenia z dôvodu záväzku Účastníka užívať služby podľa Dodatku po dohodnutú Dobu viazanosti. Základ pre výpočet zmluvnej pokuty predstavuje maximálnu výšku zmluvnej pokuty, ktorá sa znižuje v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia Dodatku do porušenia niektorej zo zmluvných povinností podľa bodu 2.5 tohto článku.“

13. Z Dohody o splátkach č. A23279086 zo dňa 07.12.2023 uzavretej medzi stranami sporu vyplýva, že predmetom tejto Dohody je dohoda strán o splátkach kúpnej ceny za zariadenie typu OPPO Reno10 Pro 5G 256GB grey. Ďalej z dohody vyplýva, že Podnik predal zariadenie za kúpnu cenu 609 eur s DPH. Kupujúci sa v zmysle tejto Dohody zaviazal zaplatiť prvú časť kúpnej ceny s DPH vo výške 1,08 eur, bez zbytočného odkladu po uzavretí tejto Dohody. Zmluvné strany sa dohodli, že zvyšnú časť kúpnej ceny s DPH vo výške 607,92 eur kupujúci zaplatí v 24 mesačných splátkach po 25,33 eur mesačne s DPH.

14. Z Dohody o splátkach č. A23345490 zo dňa 19.12.2023 uzavretej medzi stranami sporu vyplýva, že predmetom tejto Dohody je dohoda strán o splátkach kúpnej ceny za zariadenie typu Honor 90 5G 512GB black. Ďalej z dohody vyplýva, že Podnik predal zariadenie za kúpnu cenu 589 eur s DPH. Kupujúci sa v zmysle tejto Dohody zaviazal zaplatiť prvú časť kúpnej ceny s DPH vo výške 1 eur, bez zbytočného odkladu po uzavretí tejto Dohody. Zmluvné strany sa dohodli, že zvyšnú časť kúpnej ceny s DPH vo výške 588 eur kupujúci zaplatí v 24 mesačných splátkach po 24,50 eur mesačne s DPH.

15. Z pokusu o pokonávku žalobcu adresovaného žalovanému zo dňa 20.05.2024 vyplýva, že žalobca upozornil žalovaného, že voči nemu eviduje pohľadávku v celkovej výške 1489,42 eur, pričom uvedená suma pozostáva z neuhradených faktúr za poskytnuté elektronické komunikačné služby v celkovej výške 133,88 eur, v zmysle uzatvorenej zmluvy; zo zmluvnej pokuty vo výške 57,50 eur v zmysle uzatvoreného dodatku/dodatkov k zmluve a aktuálne platných všeobecných podmienok; nezaplatených splátok po splatnosti a všetky zostávajúce nezaplatené splátky vo výške 1195,92 eur v zmysle dohody o splátkach/dohôd o splátkach; a trovy právneho zastúpenia vo výške 102,12 eur. Žalobca vyzval žalovaného, že v prípade neuhradenia pohľadávky v stanovenej lehote – do 29.06.2024, bude pohľadávka s príslušenstvom vymáhaná súdnou cestou a pokiaľ ani po rozhodnutí súdu v prospech spoločnosti Orange Slovensko, a.s., nebude pohľadávka s príslušenstvom zo strany žalovaného uhradená, bude nasledovať jej vymáhanie v exekučnom konaní.

16. Výzvou na zaplatenie dlhu pred podaním žaloby zo dňa 10.02.2025 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie splatnej pohľadávky vo výške 1571,42 eur, ktorá pozostáva z istiny vo výške 1387,30 eur, úrokov z omeškania vo výške 82 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 102,12 eur a to najneskôr do 24.02.2025 na účet žalobcu spolu s poučením, že v prípade ak dlžnú sumu neuhradí, bude ju žalobca vymáhať v upomínacom konaní.

17. Za neuhradené služby žalobca vyfakturoval žalovanému faktúry, a to faktúru č. 195830340 zo dňa 07.12.2023 na sumu 1,08 eur, splatnú dňa 21.12.2023, faktúru č. 1958606793 zo dňa 19.12.2023 na sumu 1 euro, splatnú dňa 02.01.2024, faktúru č. 5764763441 zo dňa 26.12.2023 na sumu 48,56 eur, splatnú dňa 09.01.2024, faktúru č. 5764764833 zo dňa 26.12.2023 na sumu 26,57 eur, splatnú dňa

09.01.2024, faktúru č. 5769327843 zo dňa 26.01.2024 na sumu 18,17 eur, splatnú dňa 09.02.2024, faktúru č. 5769328733 zo dňa 26.01.2024 na sumu 22,50 eur, splatnú dňa 09.02.2024, faktúru č. 5773901235 zo dňa 26.02.2024 na sumu 16 eur, splatnú dňa 11.03.2024.

18. Z vyjadrenia žalobcu zo dňa 10.11.2025 vyplýva, že žalovaná istina pozostáva z nároku na zaplatenie neuhradených faktúr za poskytnuté služby vo výške 66,66 eur, neuhradených splátok kúpnej ceny za odpredané telekomunikačné zariadenie vo výške 133,88 eur, neuhradených splátok kúpnej ceny za odpredané telekomunikačné zariadenia 1195,92 eur a zmluvnej pokuty 57,50 eur. Špecifikácia neuhradených faktúr: z faktúry zo dňa 07.12.2023 č. 1958302340 na 609 eur suma 1,08 eur, z faktúry zo dna 19.12.2023 č. 1958606793 na 589 eur, suma 1 euro, faktúra zo dňa 26.12.2023 č. 5764763441 na 48,56 eur, faktúra zo dňa 26.12.2023 č. 5764764833 na 26,57 eur, faktúra zo dňa 26.01.2024 č. 5769327843 na 18,17 eur, faktúra zo dňa 26.01.2024 č. 5769328733 na 22,50 eur, faktúra zo dňa 26.02.2024 č. 5773901235 na 16 eur. Súčet súm 1,08 eur + 1 eur + 48,56 eur + 26,57 eur + 18,17 eur + 22,50 eur + 16 eur, predstavuje sumu zaplatenia ktorej sa žalobca domáha voči žalovanému titulom neuhradených faktúr. Neuhradené splátky kúpnej ceny za odpredané telekomunikačné zariadenie vo výške 1195,92 eur pozostávajú z 24 neuhradených splátok po 25,33 eur a 24 neuhradených splátok po 24,50 eur. Zmluvné pokuty v celkovej výške 57,50 eur pozostávajú z dvoch zmluvných pokút.

19. Uvedenú vec súd takto právne posúdil:

20. Ako vyplýva z § 517 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len Občiansky zákonník) dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

21. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

22. Podľa § 84 ods. 1 zákona č. 452/2021 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, zmluvou o poskytovaní služieb, vrátane služby prístupu k internetu, sa podnik zaväzuje zriadiť pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať služby.

23. Podľa § 84 ods. 2 zákona č. 452/2021 Z.z., podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy o poskytovaní služieb. Podnik poskytne spotrebiteľovi, mikropodniku, malému podniku alebo neziskovej organizácii obsah uzavretej zmluvy o poskytovaní služieb bezplatne na trvanlivom nosiči; to neplatí pre predplatené služby a poskytovanie služieb prostredníctvom verejných prístupových bodov. Ak je zmluva o poskytovaní služieb písomná, je možné ju meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

24. Podľa § 86 ods. 1 písm. a) zákona č. 452/2021 Z.z., podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejne dostupnú službu.

25. Podľa § 86 ods. 4 písm. b) zákona č. 452/2021 Z.z., účastník je povinný platiť za poskytnutú verejne dostupnú službu podľa zmluvy o poskytovaní služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

26. Podľa ustanovenia § 52 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

27. Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

28. Podľa ust. § 53 ods. 2,3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

29. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

30. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

31. Podľa § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

32. Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

33. Podľa ustanovenia § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

34. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom

35. Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

36. Podľa § 588 Občianskeho zákonníka, z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

37. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

38. Predmetný právny vzťah zo zmluvy medzi stranami súd posudzoval ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktoré uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy s dodatkom, ako aj Všeobecných podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu.

39. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že veriteľ a žalovaný uzavreli dve zmluvy o poskytovaní verejných služieb a dodatky k nim ako aj to, že žalovanému boli poskytované príslušné služby. Podľa dodatkov k zmluvám o poskytovaní verejných služieb mali byť žalovanému odovzdané koncové zariadenia ako je to vyššie uvedené a ako to vyplýva zo zmlúv a dodatkov.

40. Na základe uzavretých zmlúv boli žalovanému poskytované a aktivované dohodnuté programy služieb za ktoré bol žalovaný povinný platiť dohodnuté ceny služieb v zmysle vystavených vyššie uvedených faktúr v sume 133,88 eur, čo neurobil. Toto žalovaný nerozporoval. K žalobe ako takej sa žalovaný nevyjadril.

41. Podľa uzavretej Dohody o splátkach k zmluve č. A23279086 mal žalovaný tiež uhradiť kúpnu cenu zariadenia OPPO Reno10 Pro 5G 256GB grey resp. jej zvyšok (607,92 eur) v 24 mesačných splátkach vo výške 25,33 eur, čo neurobil.

42. Podľa uzavretej Dohody o splátkach k zmluve č. A23345490 mal žalovaný tiež uhradiť kúpnu cenu zariadenia Honor 90 5G 512GB black resp. jej zvyšok (588 eur) v 24 mesačných splátkach vo výške 24,50 eur, čo neurobil.

43. Voči poplatkom za poskytnuté služby ako vyplývajú z vystavených a vyššie uvedených faktúr v sume 133,88 eur súd nemal žiadne výhrady a v tejto časti považoval žalobu za dôvodnú a preto jej vyhovel. Ako dôvodnej vyhovel aj žalobe v časti zvyšku neuhradených splátok kúpnej ceny zariadení v sume 1195,92 eur, teda spolu v sume 1329,80 eur.

44. Žalovaný, ako je to už uvedené, žalobu nerozporoval a ani sa k nej nevyjadril.

45. Strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu v ktorom spočíva na strane sporu. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledkom konania, ktorý závisí od zistených a vykonaných dôkazov.

46. Na základe vyššie uvedeného po vykonanom dokazovaní s poukazom, na citované zákonné ustanovenia súd žalobe ako dôvodnej vyhovel len v časti poplatkov za služby a v časti nezaplatenej kúpnej ceny zariadení, ako to vyplýva zo žalobcom vystavených faktúr tak ako je to vyššie uvedené.

47. Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po dni, ktorý mu žalobca v pokuse o pokonávku na plnenie poskytol, dostal do omeškania, t.j. dňom 01.07.2024, preto ho súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením §517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom v čase, kedy došlo k omeškaniu, a to vo výške 9,5%.

48. Čo sa týka nároku pozostávajúceho zo zmluvnej pokuty v sume 57,50 eur uplatnenej žalobcom, tento súd nepovažuje za dôvodný.

49. V zmysle vyššie citovaného ust. § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

50. Ustanovenie § 544 Občianskeho zákonníka umožňuje účastníkom pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať si zmluvnú pokutu. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ustanovení § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

51. Vzhľadom na množstvo odlišných rozhodnutí iných okresných a krajských súdov, ako aj na predchádzajúcu prax tunajšieho súdu, súd považoval za nevyhnutné, aby zaujal stanovisko k aktuálnej rozhodovacej činnosti súdov a vysporiadal sa s otázkou prijateľnosti alebo neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorou došlo k dohode o regresívnej zmluvnej pokute.

52. Súd sa v danom prípade po vyhodnotení aplikačnej praxe Krajského súdu v Prešove priklonil k výkladu sledujúcemu záujem spotrebiteľa aj s poukazom na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

53. Pri výbere ustálenej rozhodovacej praxe sa tak súd priklonil k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa, teda výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší, nakoľko princíp ochrany práv spotrebiteľa patrí podľa ustálenej praxe medzi jeden z najdôležitejších princípov právneho poriadku. V súvislosti s významnosťou tohto princípu súd poukazuje na názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012, podľa ktorého „princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.“

54. Žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ktorá ako typová zmluva je uzatváraná vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednal, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

55. V prípade, že ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodnutú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

56. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Pre posúdenie dojednaní zmluvnej pokuty ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve z hľadiska jej neprijateľnosti nie je podstatné, či reálne dôjde k porušeniu povinnosti.

57. Je potrebné zdôrazniť, že nie každé porušenie povinnosti je rovnakej intenzity a významu. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty umožňujúce zníženie výšky zmluvnej pokuty, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho ktorého porušenia povinností a ani výšku dlhu spotrebiteľa vzniknutého porušením záväzku predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinnosti uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu.

58. Zmluvná pokuta, ktorá nebola individuálne dojednaná, lebo sa jedná o štandardnú typovú zmluvu a ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa, ako aj v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie (čl. 98), podľa ktorého v záujme naplnenia jedného zo základných práv Európskej únie politiky štátov je zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, a preto je potrebné využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala dôvera spotrebiteľov v trh, aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Žalobca ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií má odbornú prevahu nad spotrebiteľmi, ktorým svoje služby poskytuje, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľom sa bude správať s náležitou odbornou starostlivosťou.

59. Podľa Dodatku k zmluve o poskytovaní verejne dostupných služieb č. A23279086 bola zmluvná pokuta za porušenie záväzku viazanosti vo výške 50 eur a podľa Dodatku k zmluve o poskytovaní verejne dostupných služieb č. A23345490 bola zmluvná pokuta za porušenie záväzku viazanosti vo výške 10 eur. V tejto veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy je prísnejšie, resp. výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, teda zmluvná pokuta je dojednaná výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy, čo už samo o sebe spôsobuje nerovnováhu v povinnostiach oboch účastníkov. Zmluvná pokuta uvedená v Dodatku vôbec nerozlišuje závažnosť porušenia tej ktorej zmluvnej povinnosti a z tohto hľadiska aj primeranosť zmluvnej pokuty k porušeniu tej ktorej zmluvnej povinnosti. Nerozlíšenie medzi porušením zmluvnej povinnosti a výškou pokuty znamená neurčitost' dohody o zmluvnej pokute.

60. V prípade, že ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodnutú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

61. Dojednanie zmluvnej pokuty nezohľadňujúce výšku pohľadávky vzniknutej porušením záväzku a viažuce sa iba na moment porušenia povinnosti predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v neprímeranej výške. Súd má zato, že sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nielen času porušenia povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozba nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprímeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie.

62. Dojednaná zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť. Priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ).

63. Súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20CoCsp/3/2020 zo dňa 14.05.2020, v ktorom odvolací súd uviedol: „odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že predmetná zmluvná pokuta bola vyhlásená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 6Csp/59/2018 zo dňa 28.9.2018. Rovnako z titulu tejto podmienky nebolo dodávateľovi priznané plnenie a žaloba bola v tejto časti zamietnutá napr. rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 5Csp/66/2016 zo dňa 30.3.2017, rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 6Csp/133/2017 zo dňa 30.8.2018 či rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. Csp/469/2017 zo dňa 22.3.2018, rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/170/2016 zo dňa 26.09.2017, sp.zn. 20Cop/12/2017 zo dňa 28.02.2017.

64. V danej veci je významné rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 22Co/45/2018 zo dňa 17.5.2018, ktoré v bode 21 a 22 judikovalo neprijateľnosť zmluvnej pokuty aj pre paušálne dojednanie zmluvnej pokuty umožňujúce zníženie výšky zmluvnej pokuty, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho ktorého porušenia povinnosti, ani výšku dlhu spotrebiteľa vzniknutého porušením záväzku, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinnosti uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu. Súd poukazuje na konštantnú aplikačnú prax Krajského súdu v Prešove, najmä na rozsudok sp. zn. 7Co/36/2015 z 27.04.2015, sp.zn. 20Co/205/2015 zo dňa 28.04.2016. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/103/2015-62 zo dňa 26.1.2016 bolo konštatované, že rešpektovanie zákonného zákazu používania neprijateľných zmluvných podmienok sa vzťahuje aj na súdne konania, v ktorých si dodávatelia v čase ich vyhlásenia už uplatňujú plnenia z nich.

65. Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí sp. zn. 7CoCsp/10/2020 zo dňa 27.05.2020 uviedol: „Odvolačný súd sa plne zhoduje s názorom prvoinštančného súdu v tom, že zmluvná pokuta uplatnená žalobcom v konaní na základe uvedených ustanovení dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods.1 Občianskeho zákonníka v spojení so smernicou Rady 93/13 EHS z 5.apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách), nakoľko požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil záväzok, aby zaplatil zmluvnú pokutu spočívajúcu v rozdieli medzi trhovou cenou mobilného telefónu poskytnutého žalovanej a jeho akciovou cenou ako sankciu spojenú s nespĺnením jej záväzku, ktorej výška má byť zo strany žalobcu znižovaná v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Z obsahu uvedeného dojednania o zmluvnej pokute však ani podľa názoru odvolacieho súdu nie je jednoznačne zrejmý presný spôsob jej výpočtu žalobcom pri tzv. pomernom znižovaní zmluvnej pokuty. Bežný spotrebiteľ pri uzatváraní dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb nemá v danom okamihu možnosť pochopiť text dojednania o zmluvnej pokute a už vôbec si nemôže vytvoriť obraz o tom, v akej výške môže byť sankcionovaný zmluvnou pokutou v prípade porušenia povinnosti zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb a jej dodatku. Žalobcom formulované dojednanie o zmluvnej pokute (na formáte A4) je pre bežného spotrebiteľa neprehľadné a pochopenie zistenia spôsobu výpočtu a jej konkrétnej výšky v čase uzavretia zmluvy, resp. dodatku k nej, bežným spotrebiteľom prakticky nemožné. Odvolací súd je preto toho názoru, že spôsob určenia výšky zmluvnej pokuty v danom článku dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb nebol vyjadrený jednoznačne tak, aby ho mohla žalovaná ako bežný spotrebiteľ v čase jeho uzatvárania pochopiť a súčasne zistiť jej konkrétnu výšku, pre prípad toho ktorého porušenia zmluvnej povinnosti. 18. Odvolací súd navyše dodáva, že ani samotné porušenie zmluvnej povinnosti, ku ktorej sa dohoda o zmluvnej pokute podľa ust. čl. 2 bod 2.5 písm. a/ Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. X. zo dňa 17.10.2017 vzťahovala, nebolo vymedzené úplne jednoznačne, keď túto zmluvnú pokutu bol žalobca oprávnený uložiť aj za porušenie povinnosti uhradiť včas a riadne „iný“ peňažný záväzok účastníka voči podniku alebo povinnosť uhradiť včas a riadne podniku „inú“ platbu, ktorú bol účastník povinný platiť podniku (a to aj v prípade, ak sa nejednalo o peňažný záväzok voči podniku, avšak účastník bol povinný ho uhradiť podniku alebo prostredníctvom podniku). Uvedené potom spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, nakoľko v čase uzavretia dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb žalovanej ako spotrebiteľovi nemohlo byť zrejmé, o koľko presne sa zníži nárok žalobcu na zmluvnú pokutu v prípade porušenia tej ktorej povinnosti, resp. aká je konkrétna výška zmluvnej pokuty pri porušení konkrétnej zmluvnej povinnosti spotrebiteľom.“

66. Obdobná degresívna zmluvná pokuta bola vyhlásená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti napríklad aj rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 6Csp/59/2018 zo dňa 28.9.2018. Rovnako z titulu tejto podmienky nebolo dodávateľovi priznané plnenie a žaloba bola v tejto časti zamietnutá napr. rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 5CSp/66/2016 zo dňa 30.3.2017, rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 6Csp/133/2017 zo dňa 30.8.2018 či rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová ves č.k. sp/469/2017 zo dňa 22.3.2018.

67. Podľa § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie.

68. Absenciou spravodlivej úpravy sa stávajú ustanovenia zmluvy, ktoré porušujú práva spotrebiteľa alebo nereflektujú na poctivý vzťah zákazník - predajca, neprijateľnými, a teda aj neplatnými. Súd zdôrazňuje, že nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva účelnosť, pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodu o zmluvnej pokute, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nespĺnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Ak je zmluvná podmienka neprijateľná voči určitému počtu spotrebiteľov, musí sa absolútna neplatnosť zmluvnej

podmienky vzťahovať na všetkých účastníkov právneho úkonu, v ktorom je takáto neplatná zmluvná podmienka použitá. Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, na ktoré sa vzťahuje okrem iných predpisov i osobitná úprava v Občianskom zákonníku, a to v § 52 a nasl. ustanovení OZ a neprímerane vysoká zmluvná pokuta nereflektujúca na charakter, rozsah a závažnosť porušenej povinnosti je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednania ako neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľských zmluvách, preto nie je možné využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a OZ. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať - moderovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Moderačné právo je možné používať výnimočne len pri mimoriadne tvrdom a neadekvátnom dopade zmluvnej pokuty, výhradne však len pri platných úkonoch. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na Rozsudok ESD vo veci C-618/10 Banco Espanol de Crédito SA/ Joaquín Calderón Camino podľa ktorého, vnútroštátny súd nemôže zmeniť obsah nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom a ak vnútroštátny súd konštatuje, že ide o takú podmienku, je povinný ju iba neuplatniť. Rozsudky ESD a ESLP sú pre súd záväzné a tvoria súčasť materiálneho práva. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998- I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

69. Všetky výhody alebo „benefity“ ponúkané poskytovateľom telekomunikačných služieb, či už zvýhodnená cena zariadení pre príjem služby, odlišné ceny elektronických služieb, určitý vyhradený objem hovorov a dátových služieb, prípadne hovorov za paušálnu sadzbu alebo voľných hovorov, tvoria bez pochyby ofenzívnu obchodnú politiku telekomunikačných operátorov v snahe získať zákazníka a zabezpečiť odbyť služby minimálne po stanovenú dobu. Zákazník sa riadi na základe snahy získať určité výhody pri predpokladanej spotrebe. Nie však každý zákazník si dokáže riadne vyhodnotiť aj povinnosti vyplývajúce z voľby a viazanosti.

70. Poskytovateľ služieb pritom kalkuluje s návratnosťou poskytnutých výhod využívaním služieb zákazníkom minimálne v rozsahu stanoveného paušálu a na zabezpečenie návratnosti investície „výhod“ vo forme určitých zliav v cene služby alebo telefonických prístrojov požaduje zotrvanie určitú dobu v záväzkovom vzťahu, a práve túto povinnosť zabezpečuje zmluvnou pokutou.

71. Aj pri takomto vzťahu je však potrebné zachovať korektný prístup k právam zákazníka ako spotrebiteľa a sankcie zabezpečujúce splnenie povinnosti nesmú mať taký charakter, že znemožňujú uplatnenie akejkoľvek inej voľby. Viazanosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov je pomerne rozsiahly záväzok, najmä s ohľadom na rôzny vývoj cien, technológie, ale aj ekonomickej a sociálnej situácie. Počas tejto doby môže nastať situácia, že spotrebiteľ nechce alebo nemôže využívať dohodnutý rozsah služieb, či už pre sociálnu situáciu, napr. strata zamestnania, zmena sociálnej situácie rodiny, zmena celkovej finančnej situácie na strane zákazníka alebo aj z dôvodu, že konkurencia alebo aj samotný operátor po určitom období poskytuje výhodnejšie služby. Vysoká sankcia za porušenie povinnosti zotrvať v zmluvnom záväzku, teda nesmie znemožňovať zákazníkovi - spotrebiteľovi možnosť voľby, a to ani možnosť ukončiť zmluvný vzťah, či odmietnuť poskytnutie tej - ktorej poskytnutej služby, o to viac, ak o jej aktiváciu ani nežiadal.

72. Sankcia spočívajúca v degresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nielen času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozby nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprímeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby (ten ušetrí v rozsahu následného zníženého objemu dát a pod.), teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy. Takáto zmluvná pokuta zároveň nesmie slúžiť ako jediný nástroj a prostriedok na neprímerané zabezpečenie prípadných benefitov a výhod, ktoré v istých prípadoch javia výrazné znaky potenciality, porovnávajúc v konkrétnom časovom úseku ofenzívnu obchodnú politiku iných telekomunikačných operátorov. Rozdiel spočíva aj v tom, či spotrebiteľ koná tak, že si zabezpečí dátové zariadenie a využíva služby s tým, že už od počiatku vie, že za služby nezaplatí, alebo spotrebiteľa ekonomická alebo sociálna situácia donúti ukončiť využívanie služieb počas plynutia doby viazanosti.

Povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu hoci aj v degresívne stanovenej výške, ktorá nie je zanedbateľná, spravidla presahuje cenu „zľavy“ pri službách a niekoľkonásobku paušálnej mesačnej platby, určite znemožňuje možnosť voľby, deformuje obchodné prostredie a pôsobí v určitom rozsahu monopolne a sankcia pôsobí disproportčne. Uvedené platí aj preto, že neposkytnutím služby v určitom rozsahu dôjde aj k úsporám na strane poskytovateľa služby, ten zjavne ušetrí v rozsahu zníženého objemu dát, teda zmluvná pokuta nemôže nahrádzať jeho očakávané príjmy, opätovne aj so sadzbami DPH. Žalobca mal popri tom mnoho iných možností ako zabezpečiť prípadné „vrátenie výhod“ nedodržaním zmluvných povinností, či už odkladacou alebo rozvázovacou podmienkou poskytnutia zľavy, odstúpením od kúpnej ceny zvýhodneného dátového zariadenia alebo služieb, stanovením pomernej alebo pohyblivej zmluvnej pokuty a pod., pričom ekonomické a účtovné komplikácie nesmú prevažovať pred ochranou poctivých obchodných stykov, mravov a zvyklostí v podobe dodatočného účtovania DPH, či vymáhanie nárokov.

73. Absenciou spravodlivej úpravy sa stávajú ustanovenia zmluvy, ktoré porušujú práva spotrebiteľa alebo nereflektujú na poctivý vzťah zákazník - predajca, neprijateľnými, a teda aj neplatnými. Pokiaľ ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodu o zmluvnej pokute, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Zmluvná podmienka neprijateľná voči určitému počtu spotrebiteľov, musí sa absolútna neplatnosť zmluvnej podmienky vzťahovať na všetkých účastníkov právneho úkonu, v ktorom je takáto neplatná zmluvná podmienka použitá.

74. Súd zdôrazňuje, že nemá v úmysle chrániť bezbrehé a nezodpovedné správanie sa spotrebiteľov, avšak s prihliadnutím na vyššie uvedený názor, ktorý bol vyjadrený vo viacerých rozhodnutiach s obdobnými nárokmi zo strany súdov prvej inštancie, ale aj zo strany odvolacích súdov, ohľadne čiastočne degresívnej zmluvnej pokuty, súd takýto nárok na zmluvnú pokutu nemohol priznať.

75. V súvislosti s vyššie uvedeným a nepriznaním degresívnej pokuty pri žalobách mobilných operátorov je potrebné porovnať aj rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 11CoCsp/20/2021 z 27. 01. 2022, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9CoCsp/53/2021 z 15. 03. 2022, tiež Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17CoCsp/50/2021 z 12. 04. 2022, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/42/2021 z 28. 04. 2022, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13CoCsp/52/2021 z 25. 5. 2022, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2CoCsp/12/2022 z 15. 6. 2022. Je potrebné porovnať tiež závery skorších rozhodnutí Krajského súdu v Žiline z 27. marca 2018, sp. zn. 5Co/328/2017 a Krajského súdu v Trnave z 18. júla 2018 sp. zn. 11Co/77/2017.

76. V obdobných veciach ohľadne degresívnych pokút žalobcu súd poukazuje napríklad na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 9CoCsp/32/2021 z 18. 5. 2022: „Takáto zmluvná podmienka spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa z dôvodov, že zmluvná pokuta nezohľadňuje výšku pohľadávky, vznikutej porušením záväzku. Keďže ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, a preto neplatnú v zmysle § 53 ods. 5 Obč. zák., z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie. Pohnútka žalovaného, ktorá ho viedla k uzavretiu zmluvy a dodatku nie je rozhodujúca, a svedčí skôr o obchodnej praktike žalobcu vychádzajúcej z poznania konania priemerného spotrebiteľa, ktorý uprednostní zľavu z ceny. Rozhodujúci je obsah dohody o zmluvnej pokute v spotrebiteľskej zmluve, ktorý je objektívne spôsobilý poškodiť spotrebiteľa. Sankcia spočívajúca v degresívnej pokute vždy musí zodpovedať nielen času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti, a zároveň sa odvíjať od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Pokiaľ sa aj žalobca snažil zohľadniť časový aspekt porušenia tejto povinnosti vyjadrený v dennom klesaní základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti do dňa porušenia poskytovania služieb, nezohľadnil výšku nesplneného záväzku. Povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu, ktorá nie je zanedbateľná, spravidla presahuje cenu zľavy a niekoľkonásobku paušálnej mesačnej platby, určite znemožňuje voľbu, deformuje obchodné prostredie a pôsobí v určitom rozsahu monopolne a sankcia pôsobí disproportčne.“ (porovnaj tiež v obdobnom prípade žalobcu rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2CoCsp/52/2021 z 20. 4. 2022)

77. Súd tiež v tejto súvislosti poukazuje napríklad na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7CoCsp/18/2021, 31. 1. 2022: „Rovnako dojednanie zmluvnej pokuty za nezaplatenie ceny za poskytnuté služby je neakceptovateľné. Na tom nič nemení ani fakt, že žalobca sa snažil zohľadniť

časový aspekt porušenia tejto povinnosti vyjadrujúci mesačné klesanie základu zmluvnej pokuty v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Nezaplatením ceny sa rozumie neuhradenie ceny poskytnutých služieb v plnej výške. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ si svoj záväzok nesplní len v nepatrnom rozsahu napr. z vyúčtovanej ceny neuhradí 1 eur. Zmluvná pokuta dojednaná pre prípad nezaplatenia ceny za poskytnuté služby, výšku pohľadávky takto vzniknutej vôbec nezohľadňuje. Nie každé porušenie povinnosti je rovnakej intenzity a významu. Pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty umožňujúcej zníženie výšky zmluvnej pokuty jedine v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho - ktorého porušenia povinnosti a ani výšku pohľadávky vzniknutej porušením záväzku, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinností uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v neprimeranej výške.“

78. Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/2011-19)

79. Dojednanie zmluvnej pokuty, poukazujúc na vyššie spomenuté dôvody v ich celkovom súhrne, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa ako ich predpokladá ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čím sa zároveň prieči dobrým mravom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, vzhľadom na uvedené tak súd žalobu žalobcu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 109,63 eur zamietol.

80. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

81. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

82. Podľa ust. § 255 ods. 2 CSP § 255 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

83. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

84. Z pôvodne uplatnenej sumy 1387,30 eur s príslušenstvom žalobca dôvodne uplatňoval sumu 1329,80 eur. V časti o zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 109,63 eur súd žalobu žalobcu zamietol.

85. Žalobcov úspech tak predstavoval 82 % a neúspech 18 %. Úspešnejšiemu žalobcovi tak po odrátaní neúspechu od jeho úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 92 % (96 % – 4 % = 92 %), ktorú mu súd aj priznal.

86. O výške trov konania bude rozhodnuté v samostatnom uznesení v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.